

zivali k dobrovoljnim skladom za izdajateljski fond „Splošne slovanske Matice“.

Pred zaključkom zborovanja se sklene na predlog Hovorke, da se priredi prihodnji, t. j. V. shod slovanskih časnikarjev v Plznu. Sklep se sporoči brzojavno županstvu plzenskemu, ki je takoj tudi odgovorilo, da sprejme srčno rado slovanske goste. Končno se pozdravijo brzojavno tudi županstva v Pragi, Krakovu in Dubrovniku, kjer so se vršili prvi trije časnikarski shodi.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Izvršila se je zopet velika tragi-komedija. Ministrski predsednik je bil začel na vso moč streljati na ogrsko vlado zaradi avtonomnega carinskega tarifa in ž njim v zvezi stoječo nagodbo. Grozil je, kar se je dalo, in naposled dal razglasiti, da se pogajanja v tej zadevi ne začno poprej, dokler ogrska vlada ne odgovori na zahtevanja dunajskega ministrstva. Szell pa se ni pustil ugnati v kozji rog in ker gora ni prišla k Mohamedu, je šel Mohamed h gori. V sredo jutraj so šli ministrski predsednik Körber, trgovinski minister Call in finančni minister Böhm v Budimpešto, da začno zopet pogajanja z ogrsko vlado, dasi ta v nobenem oziru ni ugodila Körberjevim zahtevam. Szell je torej dosegel lepo zmago.

Državni zbor. — Poslanska zbornica bo zborovala še do 14. junija. Te dni je bila končno dognana razprava o proračunu poljedelskega ministrstva in se je začela razprava o proračunu pravosodnega ministrstva. Izmej slovanskih poslancev sta govorila Vencajz, ki je zlasti napadal porotnike, Plantan in dr. Ploj. Proračunska razprava bo v kratkem končana.

Deželni zbori se skličejo takoj po zaslišanju državnega zbora in sicer na dan 17. junija.

Ogrska. — Madjari stoje že od nekaj na stališču, da delegacija ni družega, nego nekaj odsek njihovega parlamenta, ne pa samostojen parlament. Neodvisna stranka je z ozirom na to zahtevala, naj bo vsakemu poslancu dovoljeno, prisostvovati tudi odsekovim sejam delegacije, tudi če ni sam delegat. Delegacija se temu upira in tako je prišlo do konflikta. Neodvisna stranka hoče menda delegacijo speljati ad absurdum in bržčas se jej to posreči.

Srbija. — Ministrska kriza, ki je bila nastala pred kratkim, je poravnana. Kralj je najprej ponudil vodji radikalcev, Pasiču, naj sestavi novo ministrstvo, toda Pasiču se to ni posrečilo, ker ni hotel Nikolić postati minister zunanjih del. Vsled tega je novo ministrstvo sestavil zopet Vuić.

Rusija. — V torek je prezident francoske republike Loubet dospel v Petrograd. Bil je sijajno vsprejet. V oficijelnih napitnicah se je toplo povdarjala rusko-francoska alijanca.

Amerika. — Nemški cesar Viljem je Združenim državam ameriškim ponudil v dar kip kralja Friderika II. To bo lepo, če bodo ameriški republikanci začeli moliti kipe raznih tujih kraljev.

Vojna v južni Afriki. — Ta teden so v Verenegingu zbrani burski voditelji in angleški pooblaščenici ter se pogajajo zastran miru. Angleški listi upajo za trdno, da se doseže porazumljenje in sklene mir.

Obrtnija.

Obratna štetev.

Pod spretnim uredništvom tajnika kranjske trgovske in obrtne zbornice dr. Viktorja Murnika izhajajoči, jako dobri „Narodnogospodarski Vestnik“ je priobčil v 2. številki tekočega leta naslednje pojasnilo o obratni štetvi, ki se začne že dne 3. junija t. l.

Najvažnejši pogoj uspešne gospodarske in socialnopolitične zakonodaje je zlasti dandanes, ko je pridobitno življenje tako komplicirano, natančno poznavanje gospodarskih naredb in pridobitnih odnosov. Zato so poizvedbe, ki naj podado zanesljivih podatkov o razmerah v poedinih gospodarskih krogih, neprecenljive važnosti. Pri nas v Avstriji sicer nismo brez statističnih dat za vpogled v gospodarsko gibanje, ali vendar so vse poizvedbe, ki so se doslej vršile, le nekaki odlomki; vršila so se pač ponovno statistična poizvedovanja, zlasti od strani trgovskih zbornic, ali vsem tem nedostaje enotnosti in popolnosti, kajti te ovedbe so se vršile le omejeno, in sicer so se utesnile ali na posamezne kronovine ali pa le na poedine pridobitne stroke. Tako pa smo v primeri z drugimi velikimi državami zaostali, kajti drugod, tako na Nemškem in v Franciji, so v zadnjih desetletjih imeli splošne obrtne štetve, oziroma popise obrtnih in kmetijskih obratov. Letos se pri nas zamujeno popravi in se po vzgledu drugih narodov izvrši tudi pri nas v Avstriji prihodnji mesec popis vseh obrtnih in kmetijskih obratov po določenih zakona z dne 18. januarja l. 1902, drž. zak. št. 21, in pa ministrskega ukaza z dne 25. marcija t. l., drž. zak. št. 56. Ta splošni popis obrtnih in kmetijskih obratov bi se bil po prvotnem načrtu imel izvršiti že spomladi preteklega leta, neposredno v zvezi z ljudskim štetjem l. 1900, ker pa so se dotične obravnave v državnem zboru tako zavlekle, da ni bilo mogoče lansko spomlad, oziroma poletje izvesti popisa, se je odgodila izvršitev popisa na tekoče leto. Po določbi više navedenih zakonov je izvršiti popis po stanju z dne 3. junija l. 1902. to se pravi, obrate bo popisati kot take, kakršni bodo dne 3. junija l. 1902. ne glede na izpremembe, ki se morda pojavijo med popisovanjem. V izvršitev obratnega popisa se razdele politični okraji v popisna okrožja (Zähl-rayons), ki so po pretežnem številu obrtnih ali kmetijskih obratov ali pretežno obrtna in pretežno kmetijska popisna okrožja. V pretežno obrtnih popisnih okrožjih morajo trgovske zbornice prevzeti popisovanje, sicer pa je izvršitev popisa stvar okrajnih glavarstev. Za posamezna popisna okrožja se imenuje jeden ali več popisovalnih komisarjev, katere nadzirajo revizorji. Popisovanje se bo vršilo po priklad-